

שהיה סג'נר, הוא השתתף בישיבות הממשלה. הוא לא הופיע בבניין הקסטל, אך יום רעיון נועז — שהמפד"ל תתמודד בבחירות הבאות בשני ראשים. למיפנה לחוד, והצעירים לחוד. כך הוא היה מבטיח שהוא יהיה במקום ריאלי ברשימת הצעירים לכנסת.

המר קנה את הרעיון, אך בשל התקפי-הלב שבו לקה, ושמונו החלים רק בימים אלה, נטרפו הקלפים. לא ברור אם כיום יהיה בכוחו לעמוד בראש רשימה עצמאית, גם אם הוא רוצה בכך.

כאשר ישבו המר ובן-מאיר ושקלו את כראיות ההתמודדות בשני ראשים, הם ניסו לכנות את רשימת המרכזיים המרכזיים של כל אחד מהפלגים.

במפנה חברים מלבד בורג: בן-נתן, סלומון, קופלוביץ, מאיר, הח"כ היונה אברהם מלמד, יגאל ביבי ראש עיריית טבריה, שלום כהן ראש המועצה המקומית גדרה, דויד דינו וישראל ראש חבר המועצות הדתיות, ובמידה מסוימת ח"כ המושבים אליעזר אבטבי, המתגורר במושב שיבולים בנגב.

אנשי למיפנה שולטים בחרים רבים בקסטל. יש להם כ-41 אחוז מקולות מרכז המפלגה. ביחד עם המושבים, הקיצונים וחלק מהנשים, יש להם רוב מוחלט.

לעומת זאת, הצעירים נמצאים, כמעט עד האחרון שבהם, מחוץ למעוה-המפלגה.

מלבד המר ובן-מאיר משתייכים לקבוצה מזכ"ל-המפלגה הפורש דני ורמוס. שיצא לקבוצה כשליח הסוכנות, עוזרו של המר במישרד-החינוך שאול יהלום ובן-ציון ("בנצ"י) דל, מזכיר הסיעה בכנסת אריה האן, עורך הצופה משה אישון, חבר הנהלת הסוכנות אליעזר שפר, וצבי קניג, שהיה עד לאחרונה ראש אגף ההסברה.

פרישה עבור דריסת-רגל

ליבתו של ורמוס, שעל דתיותו עירערה אישתו במישפט גירושין

להחזיר את תמ"י, מצ"ד והתחייה

פורת

דרוקמן

רבין

מעטים שבישרו את מה שהתרחש אחר-כך.

השר יצחק רפאל, אחד ממנהיגי קבוצת-הכוח השלישית במפלגה, ליכוד ותמורה, מצא את עצמו מחוץ לחיים הפוליטיים. מי שעמד בראש קבוצת מדיחיו היה דויד גלס. או מתמחה למישפטים, לשעבר מנכ"ל מישרד-הדתות, ואחר כך יושב-ראש ועדת-החוקה של הכנסת התשיעית. ליצירו של גלס עמדו חברו לסיעה, אהרון אברחמיאל, וראשי הצעירים.

זה היה הרמז לבאות. אחר-כך הסתבך גלס בפרשת אברחמיאל. זה נחקר, הועמד לדין בשני תיקים וערכ סגירת הרשימות לכנסת העשירית הודיע על הקמת רשימה עצמאית עדתית, תמ"י, כשהוא מרסק לשברים

ירושלים ונאמנו של אברחמיאל. אחרי בחירות המלפך, ב-1977, איש לא העלה על דעתו שייחתם הסכם שלום עם מצרים ושחרב-הנסיגה תאיים גם על ישובי הגדה המערבית. אחרי הניצחון ההיסטורי, מיהר מנחם בגין לאלוף-מורה והבטיח במקום שיהיו עוד הרבה אלונים-מורה.

זו היתה תקופת ירח-הדבש, ששררה בין ראשי גוש-אמונים וצמרת המפד"ל, כשהמר ובן-מאיר מזוהים לאורך כל הדרך עם הנהגת גוש-אמונים. מאז אותם ימים מואשם המר בנטייה שמאלה. חנן פורת בן ה-41, המתגורר בכפר-ציון, קרא את הצד הימני של המפה הפוליטית והצטרף לתחייה. פורת וגרשון שפט, כמו מאות חובשי כיפות סרוגות אחרים בתנועה הקיצונית,

ציונית דתית. להפתעתו, הוא גילה שהפלב הרחנני של המפד"ל הולך אחריו. ביניהם יוסף ("יוסק"ה) שפירא, לשעבר מזכיר בני-יעקוב; הרב צפניה דרורי מקריית-שמונה משה צבי נריה, ראש ישיבה בעצמו, ואחרים. דרוקמן פרש מהסיעה בכנסת, אך לא מהקואליציה והוא צובר תנופה.

יונים וניצים בשביל-הזהב

בוצה נוספת הנמצאת בקסטל היא זו של אליעזר גואלמן, היורשת את סיעת השר המנוח, משה חיים שפירא. בן-מאיר טוען שקבוצה זו מהווה יחד עם הצעירים 30 אחוז מכוח המפלגה והיא נקראית הסיעה להתחדשות, אך אנשי למיפנה גורסים ששני שלישי מסיעת גואלמן כבר עברו ללמיפנה.

אם זו התמונה, הרי שהמר ובן-מאיר הבינו שהם בצרות. אם הם יתמודדו בבחירות הבאות בשני ראשים, הם יילחמו על אותם קולות שעליהם תיאבק קודם-כך סיעת למיפנה, אך גם על אותו קהל-בוחרים צר שנמצא אצל דרוקמן, התחייה ותמ"י.

גם הצעירים וגם אנשי למיפנה הבינו שפילוג עלול לחסל סופית את המפד"ל ושהיא עשויה להימחק מהכנסת הבאה.

אם כן, הדרך היחידה להצלתה היא בשיקומה ובאיחודה מחדש.

השיקום נכשל. בחירות פנימיות לא התקיימו. שנת-השיקום של המפלגה מסתיימת, ודבר לא נעשה. המנגנון משותק וכך גם מוסדות התנועה.

אך מהו הסיכוי לאיחוד רסיסי ומקורבי המפד"ל?

אין זה סוד שדרוקמן ואנשיו, כמו גם ראשי גוש-אמונים וחובשי-הכיפות כתחיה, לא יתנגדו לחזור לבית החם של המפד"ל. פעילים בתמ"י — אולי ואחרים — קרובים הרבה יותר לקסטל מאשר לאהרון אוזן.

אבל כל אחד מאלה הנמצאים היום מחוץ למפד"ל מתנה את שובו בשנייה הנהגה הנוכחית — במילים אחרות — שבורג, המר ובן-מאיר יסתלקו מהנהגת המפד"ל. תנאי אחר הוא חילוק הרשימה הריאלית במעמד-המר מיורחיים. דרוקמן עומד על כך שהמר ובן-מאיר ילכו הביתה. בורג מוזכר כמסולק השלישי. בתמ"י לא מעלים על הדעת שיבה לפני שבורג יסתלק. חנן פורת ייקול שיבה אם ראשי הצעירים ירדו מהבמה.

בורג כבר הודיע בשבוע שעבר באופן פומבי, לראשי מצ"ד, שהוא רוצה לפרוש. כמחווה דרמטית שלא תואמה עם ראשי למיפנה, הוא הציע שאיש מצ"ד, צפניה דרורי, אף יועמד

ואם לא די בכך, שוב צצה ועולה שאלת היורש. שם נוסף שהוזכר לצד סלומון, אם הוא לא יתקבל על כל הפלגים, הוא הרב הצבאי הראשי גד נבון, מיורחי ומוכר בציבור. בעבר כבר נרמז שיתכן שהוא יהיה יורשו של בורג, כשר וכמנהיג המפלגה, עד למועד הבחירות.

זר ישאל — איך יוכלו יונים כמגלס ומלמד לשבת באותו מקום עם ניצים קיצוניים כדרוקמן ופורת?

ראשי המפד"ל הנוכחיים מסכימים לפורשים למיניהם, שהמפד"ל נלחמת עתה על חייה והיא נאבקת תחת הרגל של הפועל המיזרחי. תנועת ציונית מיישבת בעלת אוריינטציה דתית, המנסה למצוא את שביל-הזהב בין הרת והמדינה.

בן-ציון ציטרין

המוציא לפועל:

רפאל בן-נתן

לחסל את בן-מאיר ולהוריד את ראשו של המר

סנסציוני שהגישה נגדו (העולם הזה 18.8.82), הותירה את המפד"ל ללא מזכ"ל, ואת הצעירים ללא כל עמדת-יכוח. יש להם 18 עד 22 אחוז מקולות המרכז.

במפד"ל בטוחים שפרישתו של בן-מאיר ממישרד-החינוך מטרתה להיכנס לנעליו של ורמוס ולאפשר לצעירים דריסת-רגל מחודשת בבניין שכרוחב איבן-גבירול בתל-אביב. המר ובן-מאיר הבינו שבמצב זה, גם אם המפד"ל תתמודד בשני ראשים, אין כל ביטחון שהם יעברו בהרבה את אחוז החסימה. מבחינת הנעשה בשטח, הם הבינו שמעוזי המפד"ל והמצביעים הפוטנציאליים למפלגה נמצאים דרוקא מחוצה לה.

אחרי בחירות המהפך בשנת 1977, וכתה אומנם המפד"ל בתריסר מושבים בכנסת, אך עברו עליה ועוזעים לא

אינם שונים מהמר ובן-מאיר ומשאר אנשי סיעת הצעירים שנותרו במפד"ל. אך מי שמריר שינה מעיני צמרת המפד"ל הנוכחית הוא ח"כ חיים דרוקמן. ערב הבחירות האחרונות איים הח"כ כפרישה מהמפד"ל, אם לא יוצב במקום השני ברשימה. אחר-כך איים שר-הדתות, אך מעולם לא מילא את התפקיד. דרוקמן, רתי קיצוני, שאינו שונה בהשקפת עולמו מקיצוני תחיה וגוש-אמונים, היה בראש מתנגדי הנסיגה מסיני.

דרוקמן, בן ה-61, נשוי לרופאה ואב לתשיעה. הוא בוגר ישיבת מרכז הרב בירושלים, ראשי-ישיבה במרכז שפירא וממייסדי תנועת-הנוער הדתית בני-יעקוב. לפני יותר משנה ביקש דרוקמן מנאמניו להתפקד למצ"ד — רשימה

את ליכוד ותמורה, מוציא את גלס מחוץ לכנסת ולוקח את בן-ציון רובין מנתניה, שהיה הספרני החוק של למיפנה, ואת המצביעים המיזרחיים של המפד"ל.

גלס ורפאל השלימו ואף שבו לפעילות במפלגה השסועה, אך רפאל ייאליץ כנראה לצאת מהמישחק אם הבחירות לכנסת הבאה יערכו במועדן, בגלל גילו. אילו היו מתקיימות בחירות פנימיות במפד"ל יתכן שהיה גלס סיכוי להגדיל את כוחו. אך באין בחירות, כוח אין לו. גלס מתקרב היום ללמיפנה בתמיכת בן-נתן. הוא שוא על המיזרחיים במפלגה, אך הוא יונה שפיה ובמפד"ל חסרים כאלה. שירי ליכוד ותמורה במפד"ל נשאר חיים בסוק, מס' 7 ברשימת המפד"ל לכנסת, ואשר לזימי, יושב ראש המועצה הדתית במבשרת-